

## Keeleteaduslik elulugu 8

Küünarnukitunne. Kokkuvõte<sup>1</sup>

### Miina-Triin Hanikat

Tartu Ülikooli inglise keele ja kirjanduse eriala  
bakalaureuseastme üliõpilane

### Birgit Ületoa

Tartu Ülikooli Euroopa keelte ja kultuuride eriala  
magistriastme üliõpilane

### Nele Karolin Teiva

Tartu Ülikooli keeleteaduse doktorant-nooremteadur

### Ilona Tragel

Tartu Ülikooli keeleteadlikkuse ja eesti keele õppe professor

**Alates aastast 2021 oleme Oma Keele lugejatele kirjutanud sellest, kuidas igaüks võiks kirja panna oma keeleteadusliku eluloo. Nagu artiklisarja esimeses osas<sup>2</sup> selgitasime, on keeleteaduslik elulugu ehk keeleelulugu Tartu Ülikooli (TÜ) kursuse „Sissejuhatus keeleteadusesse“ hindeline eksamitöö, mida alates 2019. aastast on kirjutanud igal sügisel sajad humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna üliõpilased. Keeleteadusliku eluloo sarja viimases osas keskendume keeleeluloo valmimise käigule ja kursusel osalenud üliõpilaste tagasisidele.**

### Keeleelulugu valmib protsessis

Kuigi kursuse lõpuks on iga üliõpilase keeleteaduslik elulugu umbes 2000 sõna pikkune tekst, ei kirjutata seda valmis sugugi ühekorraga.

<sup>1</sup> Artikkel on valminud Anni Jürine mälestusstipendiumi toel.

<sup>2</sup> Teiva, Nele Karolin, Ilona Tragel 2021. Keeleteaduslik elulugu – teadlik ja teaduslik pilk oma keeleelule. – Oma Keel 2, 66–71. <https://www.emakeeleselts.ee/wp-content/uploads/2021/12/Teiva-Tragel.pdf>.

Keeleteaduslik elulugu valmib mitmeetapilise kirjutamisprotsessi jooksul: üliõpilastel tuleb kirjutada neli mustandit ja igale mustandile järgneb tagasiside kas oma rühmajuhendajalt, kes on kursuse varem edukalt läbinud tudeng, või kaasõppijatelt. Mustandiks nimetatakse neid tekste seetõttu, et enne esitamist muudetakse neid tagasiside põhjal. Üliõpilased saavad igaks mustandiks kirjutamisülesande koos soovituslike allikate ja mõistetega. Teemasid, millest mustandites kirjutatakse, oleme kajastanud varem ilmunud keeleeluloo osades: 1. mustandis psühholingvistika ja sotsiolingvistika (artiklisarja 1. osa); 2. mustandis semantika ja pragmaatika (5.<sup>3</sup>, 6.<sup>4</sup> ja 7.<sup>5</sup> osa); 3. mustandis keele struktuur (4. osa<sup>6</sup>); 4. mustandis murded ja onomastika (2.<sup>7</sup> ja 3. osa<sup>8</sup>).

Lõplikus tekstis võib üliõpilane järjestada teemad vastavalt oma soovile: need ei pea olema selles järjekorras, nagu neid kursusel läbiti. Enne töö esitamist tuleb autoril lisada tekstile ka sissejuhatus ja kokkuvõte, mis seovad kirjutised tervikuks ja aitavad autoril analüüsida, kuidas tema kogemused keeleteaduse laiematesse raamidesse paigutuvad.

Sellise kirjutamisviisi oluline lüli on tagasiside. Tagasiside saamiseks on üliõpilased jaotatud nelja-viieliikmelistesse rühmadesse. Üliõpilane kirjutab oma tekstile kaaskirja, kus kirjeldab, mille kohta ta selles etapis tagasisidet soovib. Kaasõppija tagasiside kasutamine vähendab õppejõu

<sup>3</sup> Kiik, Laura, Liisa-Maria Komissarov, Nele Karolin Teiva, Ilona Tragel 2023. Keeleteaduslik elulugu 5. Tähtsused. Oma Keel 2, 61–70. <https://www.emakeeleselts.ee/wp-content/uploads/2023/11/kiik-jt.pdf>.

<sup>4</sup> Tragel, Ilona 2024. Keeleteaduslik elulugu 6. Keelemaastikud. – Oma Keel 1, 61–71. [https://www.emakeeleselts.ee/wp-content/uploads/2024/05/Ilona-Tragel\\_Keeleteaduslik-elulugu-6.-Keelemaastikud.pdf](https://www.emakeeleselts.ee/wp-content/uploads/2024/05/Ilona-Tragel_Keeleteaduslik-elulugu-6.-Keelemaastikud.pdf).

<sup>5</sup> Teiva, Nele Karolin, Ilona Tragel 2024. Keeleteaduslik elulugu 7. Räägime suulisest keelest! – Oma Keel 2, 61–68. [https://www.emakeeleselts.ee/wp-content/uploads/2024/11/Teiva-Tragel\\_Keeleteaduslik-elulugu-7\\_OK2024\\_2.pdf](https://www.emakeeleselts.ee/wp-content/uploads/2024/11/Teiva-Tragel_Keeleteaduslik-elulugu-7_OK2024_2.pdf).

<sup>6</sup> Komissarov, Liisa-Maria, Nele Karolin Teiva, Ilona Tragel 2023. Keeleteaduslik elulugu 4. Struktuur. – Oma Keel 1, 48–55. [https://www.emakeeleselts.ee/wp-content/uploads/2023/04/Komissarov\\_ok\\_2023\\_1-1.pdf](https://www.emakeeleselts.ee/wp-content/uploads/2023/04/Komissarov_ok_2023_1-1.pdf).

<sup>7</sup> Teiva, Nele Karolin, Ilona Tragel 2022. Keeleteaduslik elulugu 2. Kust sa pärit oled? – Oma Keel 1, 60–64. <https://www.emakeeleselts.ee/wp-content/uploads/2022/06/Teiva-Tragel.pdf>.

<sup>8</sup> Faster, Mariko, Nele Karolin Teiva, Ilona Tragel 2022. Keeleteaduslik elulugu 3. Nimelood: Mari Tammest HelloKitty'ni. – Oma Keel 2, 61–69. [https://www.emakeeleselts.ee/wp-content/uploads/2022/12/faster-jt\\_OK\\_2022-2-2.pdf](https://www.emakeeleselts.ee/wp-content/uploads/2022/12/faster-jt_OK_2022-2-2.pdf).

koormust ning annab samal ajal üliõpilastele võimaluse kogu kirjutamisprotsessist ise palju rohkem õppida. Kuna kõik kirjutavad oma tekstid sama ülesande põhjal, on nad ülesande ja sellega seatud nõuetega tuttavad. Lisaks juhendatakse üliõpilasi nii tagasiside küsimise kui ka vastuvõtmise suhtes: nad teavad, et on vaja läbi mõelda, millist tagasisidet on mõtet küsida kaasõppijalt ja millist rühmajuhendajalt, ning oskavad otsustada, millist kaasõppijate tagasisidet arvesse võtta ja millist mitte.

Tänu rühmajuhendaja või kaasõppijate tagasisidele saavad üliõpilased juba teksti kirjutamise ajal nõu, kuidas oma teksti parandada ja täiendada. Seeläbi saavad kirjutajad tagasisidet, millega neil on päriselt midagi peale hakata (erinevalt valmis tööle antud punktidest, mille õpilane lihtsalt teadmiseks võtab). Tänu sellisele tagasisidele väheneb ka oht, et keegi esitab lõpuks valmis töö, mis tegelikult nõuetele ei vasta (mustandite kirjutamise kaudu saadava tagasiside kasulikkusest loe ka Jürine, Trigel 2018).

Uurimused on näidanud (nt Cho jt 2006), et nelja kaasõppija tagasiside on sama tõhus kui ühe õpetaja oma. Seega ei pea tagasisideülesandeid planeerides õpetaja ega ka õppija kartma, kas sellest midagi kasu on, või arvama, et ainult õpetaja saab kasulikku tagasisidet anda. Seda, millist kasu keeleteaduse kursuse üliõpilased tagasiside saamisest ja andmisest saanud on, saabki siinsest artiklist lugeda.

## **Üliõpilastelt tagasiside küsimine**

Kursuse „Sissejuhatus keeleteadusesse“ lõpus kutsub õppejõud üliõpilasi üles vastama tagasisideküsitlusele. Vastamine on vabatahtlik ja anonüümne. Küsimustik koosneb valikvastustega hinnanguküsimustest ja avatud vastustega küsimusest. Siinse uurimuse raames vaatlesime nelja aasta (2020–2023) jooksul antud üliõpilaste tagasisideküsimustiku vastuseid, mida oli kokku 326. Vastanute hulgas oli üliõpilasi TÜ kümneltpõppekavalt: eesti ja soome-ugri keeleteadus, inglise keel ja kirjandus, romanistika, kirjandus ja kultuuriteadused, humanitaar- ja sotsiaalsainete õpetamine põhikoolis, skandinaavia keeled ja kultuurid, antiikkeeled ja -kultuurid, eripedagoogika ja logopeedia, vene ja slaavi filoloogia ning saksa keel ja kirjandus. Lisaks oli seitse üliõpilast märkinud, et õpib eriala, mida pakutud valikute seas polnud. Küsitlus koosnes 18 küsimusest, millest uurimuse jaoks keskendusime neile, mis uurisid, kui kasulikud olid aine läbimisel mitmesugused kursusega seotud vahendid

ja tegevused, ning neile, mis puudutasid tekstidele tagasiside andmise ja saamisega seotud kasu.

### **Kursusel õppimist toetavad vahendid ja tegevused**

Kursusel kasutatakse õppijate toetamiseks mitmesuguseid vahendeid ja tegevusi, nagu lisamaterjalid, mõistete testid ja töö jagamine neljaks etapiks protsessikeskse kirjutamise põhimõttest lähtudes. Mõned vahendid ja tegevused on mõeldud otseselt kursuse sisuliste teemade omandamise toetamiseks (nt soovituslikud allikad, loengute konspektid), teised on konkreetsemalt seotud teksti kirjutamise toetamisega (nt tagasiside rühmajuhendajalt, töö jagamine etappideks, kaaskirja kirjutamine).

Vahendite ja tegevuste kasulikkust paluti küsimustikus hinnata viiepalliskaalal, kus 1 tähendas „väga kasulik“ ja 5 „ei aidanud üldse“. Tulemuste analüüsis keskendusime sellele, mis on iga vahendi või tegevuse hinnangu mood (st kõige sagedamini antud hinnang) ja antud hinnangute keskmine väärtus.

Kõiki kasutatud vahendeid ja tegevusi peeti vastuste põhjal kasulikuks: peaaegu kõigi hinnangute mood oli 1 ehk enim valiti vastusevarianti „väga kasulik“. Ainsad madalama hinnanguga vahendid olid „lisamaterjalid Moodle’is“ (mood = 2) ja „keeleteaduse mõistete testiks valmistumine ja testi tegemine“ (mood = 3). Keskmiste põhjal peeti kõige kasulikumaks töö jagamist neljaks mustandiks ja tagasisidevooruks, millele järgnesid ülesannetes viidatud allikad ja juhendajatelt tagasisideks saadud kommentaarid.

### **Tagasiside andmine ja saamine**

Küsitluses puudutasid tagasiside andmist ja saamist otseselt kaks avatud vastustega küsimust. Nende küsimuste vastuste analüüsimisele lähenesime kvalitatiivselt. Vastustes esile kerkinud sisuliselt seotud teemad koondasime kategooriatesse. Kuigi pealtnäha on nii tagasiside andmise kui selle saamise küsimuse juures märgendatud kategooriad sarnased, ei ole need mõlema küsimuse puhul sisuliselt täpselt samad: nt tagasiside andmise puhul tähendab kategooria POSITIIVNE EMOTSIOON, et vastajal oli hea meel selle üle, et sai teisi aidata. Samas, tagasiside saamise küsimuses liigituvad sinna kategooriasse vastused, kus tuuakse esile, et kaasõppijatelt saadud kiitus tekitas kirjutajas positiivse emotsiooni. Kuna tagasiside andmise ja

saamise kategooriate sisu on erinev, ei keskendu me siin artiklis ka tagasiside andmise ja saamise vastuste kategooriate omavahelisele võrdlusele, vaid anname ülevaate, millised teemad ja mil viisil mõlema küsimuse vastustes esile kerkisid.

Millist kasu saadi rühmakaaslaste mustanditele tagasiside andmisest?

Sellele avatud vastustega küsimusele kogunes 233 analüüsitavat vastust, mille jagasime seitsmesse kategooriasse. Üks vastus võis korraga kuuluda rohkem kui ühte kategooriasse, näiteks vastuse *Sain rohkem tähelepanu pöörata tekstivormile ja detailidele tööjuhendis* kodeerisime nii TÖÖ VIIMISTLEMISE kui ka ABI ÜLESANDE JA/VÕI TEEMA MÕISTMISEGA kategooriatesse. Tabelist 1 näeb kõiki tagasiside andmisega seotud kategooriaid ja seda, mitu korda kategooriat tudengite vastustes esines. Kuna üks vastus võis sisaldada mitut kategooriat, on kategooriate esinemiste arv suurem kui küsimusele kogunenud vastuste arv.

**Tabel 1.** Tagasiside andmisest saadud kasu kirjelduste kategooriad ja nende esinemissagedused

| Kategooria                                      | Kategooria esinemissagedus |
|-------------------------------------------------|----------------------------|
| VÕRDLUSMOMENT JA OMA TÖÖ UUE PILGUGA NÄGEMINE   | 108 (30%)                  |
| TÖÖ TÄIENDAMINE JA VAJADUSEL VIGADE PARANDAMINE | 104 (29%)                  |
| ABI ÜLESANDE JA/VÕI TEEMA MÕISTMISEGA           | 66 (18%)                   |
| TÖÖ VIIMISTLEMINE                               | 29 (8%)                    |
| POSITIIVNE EMOTSIOON                            | 23 (6%)                    |
| MUU                                             | 22 (6%)                    |
| EI SAANUD KASU                                  | 11 (3%)                    |
| KOKKU                                           | 363 (100%)                 |

Kategooria VÕRDLUSMOMENT JA OMA TÖÖ UUE PILGUGA NÄGEMINE koosneb vastustest, milles mainiti, et tagasisidestamine võimaldas näha teiste õppijate lähenemist tööle, seda oma tööga võrrelda ja ühtlasi saadi tänu sellele värske pilk ka enda töö üle vaatamiseks. Selle kategooria teemasid sisaldas 108 vastust (näide 1).

- (1) Tagasiside andmise protsessis oli minu arvates kõige kasulikum see, et sain lugeda teiste töid ja näha, millest ja kuidas nemad kirjutasid.<sup>9</sup>

Kategooria TÖÖ TÄIENDAMINE JA VAJADUSEL VIGADE PARANDAMINE hõlmab vastuseid, milles mainiti vigade märkamist enda töös tänu teiste töid tagasisidestades leitud vigadele, ning toodi välja, et teiste tööde lugemine andis üliõpilastele mõtteid enda töö täiendamiseks ja edasi kirjutamiseks. Sellised vastused oli kokku 104 (näited 2 ja 3).

- (2) Märkasin asju, mida ka enda töös parandada.
- (3) Märkasin vigu, mis mul ka olid.

Kategooria ABI ÜLESANDE JA/VÕI TEEMA MÕISTMISEGA moodustavad vastused, mis osutasid, et teiste tööde tagasisidestamise tulemusena saadi paremini aru tööülesandest ja/või ülesande teemadest ning sellest, kuidas teha tööd soovituslike materjalidega. See tähendab, et teiste tööde tagasisidestamine andis kirjutajale selgema arusaama, kuidas näiteks oma tekstis allikaid või soovitatud mõisteid kasutada. Sellesse kategooriasse sobivaid vastuseid oli 66 (näited 4 ja 5).

- (4) Sain natuke paremini aimu, et kas saan asjadest ikka õigesti aru.
- (5) Sain näha kuidas teised on ülesandest aru saanud ning nägin kuidas nemad viidanud on ja mõisteid kasutanud. Endale segaseks jäänud kohti aitas seletada.

Kategooria TÖÖ VIIMISTLEMINE vastused töid välja, et teiste tööde lugemine ja tagasisidestamine aitas viimistleda ka oma teksti keelekasutust ja eneseväljendust ning korrigeerida töö pikkust ja vormistust. Neid aspekte kirjeldati vastustes 29 korral (näited 6 ja 7).

- (6) Sain teada, milline töö vormistus peab välja nägema.
- (7) Sain lugeda ise teiste töid, et näha kas peaksin enda töösse midagi juurde lisama **või paremini sõnastama**.<sup>10</sup>

Kategooriasse POSITIIVNE EMOTSIOON kuulusid vastused, mis töid välja näiteks kindlustunde tekkimise või rahulolu teiste aitamisest, mida tagasisidestamine ning kaaskirjade lugemine pakkusid. Saadud head emotsiooni toodi esile 23 vastuses (näide 8).

---

<sup>9</sup> Vastuste näited on esitatud muutmata kujul.

<sup>10</sup> Paksus kirjas on esile tõstetud vastava kategooria alla kuulunud osa vastusest.

- (8) **Kaaskirjadest tuli välja, et ma ei olnud ainukene, kes mõne teemaga natukene hädas oli. See oli lohutav.** Pluss sai ideid juurde, kuidas enda tööd parandada ja võimalik, et ka teema sai selgemaks.

Kategooria MUU moodustavad vastused, kus mainiti tagasisidestamisest tulnud kasu, mis ei sobinud teistesse eelnevalt kirjeldatud kategooriatesse (22 vastust). Näiteks toodi neis vastustes esile, et teiste tagasisidestamine arendas analüüsi- või argumenteerimisoskust või andis oskuse teistele tagasisidet anda (näited 9 ja 10).

- (9) arendas teksti kriitilist lugemist ja osata näha vigu ning esitada rohkem küsimusi
- (10) See aitas mul mõista, kas ma sain teemast õigesti aru või mitte, ning **õpetas ka teisi objektiivselt hindama.**

Kategooria EI SAANUD KASU hõlmab vastuseid, kus öeldi, et kaasõppijatele tagasiside andmine ei olnud üliõpilasele kasulik või ta ei oska kasu välja tuua. Taoliseid vastuseid oli kokku 11 (näide 11).

- (11) Väga ei saanudki. Isegi mina ei olnud mustandit esitades 100% kindel kas kõik on õige, siis kuidas ma olen võimeline korrektselt tagasisidestama oma rühmakaaslaste töid?

Tagasiside andmist puudutava küsimuse vastuste põhjal võib järeldada, et teiste õppijate töödele tagasiside andmist peeti kasulikuks mitmel eri põhjusel. Kuigi tagasisidet andes on õppija fookuses kaasõppija tekst, paneb teise teksti lugemine kirjutajat ka oma tekstile ja sealsetele puudujääkidele mõtlema.

Millist kasu saadi rühmakaaslaste tagasisidest oma mustanditele?

Sellele küsimusele anti 238 analüüsivat vastust, mis võisid samuti kuuluda enam kui ühte kategooriasse. Vastused jagunesid seitsmesse kategooriasse (vt tabel 2).

**Tabel 2.** Tagasiside saamisest saadud kasu kirjelduste kategooriad ja nende esinemissagedused

| Kategooria                                      | Kategooria esinemissagedus |
|-------------------------------------------------|----------------------------|
| TÖÖ TÄIENDAMINE JA VAJADUSEL VIGADE PARANDAMINE | 124 (37%)                  |
| TÖÖ VIIMISTLEMINE                               | 81 (24%)                   |
| EI SAANUD KASU                                  | 41 (12%)                   |
| ABI ÜLESANDE JA/VÕI TEEMA MÕISTMISEGA           | 32 (10%)                   |
| POSITIIVNE EMOTSIOON                            | 27 (8%)                    |
| OMA TÖÖ UUE PILGUGA NÄGEMINE                    | 25 (8%)                    |
| MUU                                             | 3 (1%)                     |
| <b>KOKKU</b>                                    | <b>333 (100%)</b>          |

Kategooria TÖÖ TÄIENDAMINE JA VAJADUSEL VIGADE PARANDAMINE koosneb vastustest, milles mainiti, et kaasõppija tagasiside tõi välja vead ja töö puudused, mida autor polnud ise märganud, ning andis ideid töö täiendamiseks. Seda kirjeldati 124 vastuses (näited 12 ja 13).

(12) Nad said värske pilguga vaadata mu tööd ja **anda väärtuslikku nõu ning tuua tähelepanu murekohtadele.**

(13) Leidsin vigu enda töös ja proovisin vältida neid järgmises mustandis

Kategooria TÖÖ VIIMISTLEMINE koosneb vastusest, mis kirjeldavad, et kaasõppijatelt saadud tagasiside aitas tudengil viimistleda keelekasutust, eneseväljendust, töö pikkust ja vormistust. Samuti saadi kaasõppijatelt soovitusi töö ülesehituse parandamiseks. Selliseid kasutegureid toodi esile 81 vastuses (näited 14 ja 15).

(14) Eelkõige vormistuslikke näpunäiteid.

(15) Sain teada, et kui hea või halb on minu tööd teisel inimesel lugeda.

Kategooria EI SAANUD KASU hõlmab vastuseid, kus öeldi, et kaasõppijate tagasiside ei olnud kasulik, vastaja ei oska kasu välja tuua, keegi ei osanud tagasisidet anda, kommenteeriti asju, mida autor juba teadis, või pigem oleks eelistatud rühmajuhendaja tagasisidet. Lisaks liigitasime siia vastused, kus öeldi, et kaasõppijatelt tagasisidet ei saadudki, sest õpilane oli oma töö esitamisega hilinenud. Kasu mitte saamist kirjeldati 41 vastuses (näide 16).



- (16) Ei saanud abi. Põhjus on väga lihtne - töö oli keeruline ja kellelgi polnud endal kindlust teise tööd kommenteerida. Enamasti toodi välja ja kirjavead ja vead allikatele viitamises.

Kategooria ABI ÜLESANDE JA/VÕI TEEMA MÕISTMISEGA moodustavad vastused, mis töid välja, et kaasõppijate tagasiside aitas paremini mõista ülesannet ja/või teemat ning tagasisidest saadi soovitusi allikate ja mõistete kasutamise kohta. Selliseid tähelepanekuid kirjeldati 32 vastuses (näited 17 ja 18).

- (17) Andsid teada, kui mõni lõik või lause oli raskesti mõistetav, ja **märkisid ära, kui olin mõnd mõistet valesti kasutanud.**
- (18) nad said mõnest teemast paremini aru kui mina ning aitasid minul ka seda aru saada

Kategooria POSITIIVNE EMOTSIOON koosneb vastustest, mis töid kasuna välja näiteks kaasõppijate kiitusi ning motivatsiooni ja kindlustunnet, mida kaasõppijate tagasiside neis tekitas. Seda mainiti 27 vastuses (näited 19 ja 20).

- (19) Künarnukitunne - et teistel on kohati samad probleemid.
- (20) Sain tagasisidet, et sisu pool oli enamasti korras ja teistele mu töö meeldis.

Kategooria OMA TÖÖ UUE PILGUGA NÄGEMINE moodustavad vastused, mis osutasid, et tagasiside aitas oma tööd uue, värske või kriitilisema pilguga vaadata. Selliseid vastuseid oli 25 (näide 21).

- (21) Märkasin asju, millele ei olnud tähelepanu pööranud ning **nägin oma mustandeid teisest vaatepunktist.**

Kategooria MUU moodustavad vastused, kus mainiti tagasisidestamisest saadud kasu, mis ei sobinud muudesse eelnevalt kirjeldatud kategooriatesse (kokku 3 vastust). Siia hulka kuuluvates vastustes mainiti, et tagasisidest saadi abi tehniliste vahendite (nt OneDrive'i) kasutamiseks ja et mitmelt kaasõppijalt saadud tagasiside avas eri vaatenurki ning tekitas arutelu (näide 22).

- (22) Mõnel juhul tekkis eri inimeste vaatenurkade põhjal huvitav arutelu ja selle käigus täiendasin ja viimistlesin oma tööd hoopis

paremaks. Teised märkasid ja aitasid mul leida ka neid kohti, mis polnud niivõrd keeleteaduslikud, ja mille väljajätmine tööst midagi ära ei võtnud. Endal oli selliseid juhtumeid palju keerulisem näha, kuna tihti olid need osad mulle isiklikult emotsionaalse väärtusega, millest ma kuidagi lahti lasta ei tahtnud.

Kaasõppijatelt saadud tagasisidet võib küsitluse vastuste põhjal pidada kasulikuks. Tagasisidest saadi nii emotsionaalset kui ka tehnilist tuge. Saadud tagasiside aitas kirjutajatel oma teksti paremaks muuta: eemaldada vigu ja teksti täiendada või viimistleda. Siiski mainiti 41 korral, et kaasõppijatelt saadud tagasisidest ei olnud kirjutajale kasu.

## **Kokkuvõte**

Küsitluse analüüs näitas, et üliõpilased peavad kursusel kasutatud vahendeid ja tegevusi kasulikuks. Üheks kõige kasulikumaks tegevuseks hinnati töö jagamist neljaks mustandiks ja tagasisidevooruks. Kasu nähakse nii tagasiside andmises kui ka selle saamises. Sealjuures peetakse tagasiside andmist isegi kasulikumaks kui selle saamist, mis on kooskõlas ka varasema uurimuse tulemustega (vt Lundstrom, Baker 2009). Tagasiside andmise puhul toodi enim esile seda, et teiste tagasisidestamine paneb ka enda tööd uue pilguga nägema ning aitab enda tehtud vigu märgata ja parandada. Ehk teise silmas pinnu nägemine aitas ka enda silmis olevaid palke tähele panna. Ka tagasiside saamise puhul toodi enim esile seda, et see aitas vigu märgata ja vajalikke täiendusi teha ning aitas samuti kaasa töö viimistlemisele.

Nüüdseks on Oma Keele lugejal olemas kõik, et üks keeleteaduslik elulugu algusest lõpuni valmis kirjutada või suunata oma õpilasi seda tegema. Seda ülesannet ette võttes soovitame läheneda kirjutamisele etappide kaupa. Õpetaja võiks lasta etappide vahel õppijatel üksteise tekste ka tagasisidestada. Kui kirjutad oma keeleelulugu, siis näita seda vahepeal sõpradele ja lähedastele ning arutle nendega oma keelekogemuste tõlgendamise üle. Küünarnukitundelisi keeleelulugusid!

## Viidatud kirjandus

- Cho, Kwangsu, Christian D. Schunn, Roy W. Wilson 2006. Validity and reliability of scaffolded peer assessment of writing from instructor and student perspectives. – Journal of Educational Psychology 98 (4), 891–901.
- Jürine, Anni, Ilona Trigel 2018. Mustandi kirjutamise kunst. – Oma Keel 1, 50–55.
- Lundstrom, Kristi, Wendy Baker 2009. To give is better than to receive: The benefits of peer review to the reviewer's own writing. – Journal of Second Language Writing 18 (1), 30–43.

OK